

Mierenvriendschap

Bernd Isemann (1881-1967). *Nala und Re. Eine Ameisenfreundschaft*. Roman. Stuttgart, Heilbronn: W. Seifert, 1920.

In 1943 is de titel veranderd in *Die Ameisenstadt* en in 1953 verscheen bij Hünenburg Verlag, Stuttgart een nieuwe druk onder de titel *Nala und Re* met illustraties van Werner Peltzer. Uit deze druk heb ik mijn vertaling gemaakt, waarbij ik de tekst ook enigszins heb bewerkt.

Hier volgt een fragment uit het eerste hoofdstuk.

Een nieuwe koepel – De poppen komen uit – Twee vriendinnen

[...] Gulli, de oude verzorgster, kwam de weg bezichtigen. Zij had er sterk op aangedrongen dat er een nieuwe larvenzaal aangelegd zou worden. Nu kwam ze kijken of hij ook bruikbaar was. Voorzichtig tastend liep ze vooruit. ‘De gang is veel te steil,’ zei ze kritisch.

‘We konden niet anders, omdat de steen naar voren uitsteekt,’ verklaarde de werkleidster. ‘Dat kon niemand van te voren weten.’

‘Kan zijn. Maar voor een larvenzaal is dat niet te doen.’

‘Dan moeten we nog een gang graven. Vanuit de derde verdieping kunnen we hem zo langs de steen laten lopen,’ antwoordde de werkleidster. ‘Dan hebben we twee verbindingen, wat wel handig zou zijn.’

‘Hoe jullie het doen, moeten jullie zelf weten,’ zei Gulli, ‘maar je had van te voren kunnen zien dat ik hier geen larven naar boven en beneden kan brengen. Dat moet anders. En nu de kamer. Die lijkt me wel goed; geeft de steen op deze diepte nog genoeg warmte?’

‘Het is nog erg vroeg,’ zei de werkleidster kalmerend.

‘En de andere zaal?’

‘Daar zijn we nog mee bezig. Ze hebben gezegd dat hij heel groot moest worden. Ik heb een gang naar buiten gepland. Omdat het daar gloeit loopt hij bijna recht en komt dan uit onder het oude blad waar al in het voorjaar de poppen neergezet zijn.’

‘Goed. Dat is heel handig. Als het maar niet gevaarlijk is. Je weet dat ik het laatste jaar al mijn vrienden bij in- en uitgangen heb verloren. Hoe minder ingangen, hoe veiliger.’

‘Het is helemaal niet gevaarlijk. Ten eerste komt er goede bewaking en verder ben ik nog iets van plan omdat het toch nog wat afgelegen ligt. We laten de gang draaien en maken twee aftakkingen die blind eindigen. Als er dan een vijand komt, gaat die door de breedste gang, dan komt hij ineens aan het einde en zit hij vast.’

Gulli luisterde nauwelijks. ‘Al goed,’ zei ze afwerend, ‘dat is jullie zaak. Maar in godsnaam niet zo steil. Voorlopig kan ik hier alleen maar poppen onderbrengen. De poppenzaal is ook overvol, maar ik had meer aan larvenzalen gedacht. Ik kan ze toch niet stapelen.’

‘Als je nou eens een gedeelte naar de kolonie bracht,’ ried de werkleidster aan.

‘Naar de kolonie! Begin jij nou ook al? Dan vatten ze kou! Nee lieve, daar begrijp jij niets van. Zorg dat alles zo gauw mogelijk in orde wordt gebracht.’

De werkleidster betastte met haar voelsprietten de steen, liep tegen de muur op en betastte het plafond. Alles was in orde. ‘We beginnen er meteen aan,’ zei ze en liep weg. Gulli kroop nogmaals door de ruimte, onderzocht de hoeken en betastte de steen; dan ging ze weer naar het bewoonde deel van het huis. Halverwege hield ze uitgeput halt, want de gang was veel te steil. Op dat ogenblik kwam een schare verzorgsters haar tegemoet. Ze droegen hun kleine witte larven tussen hun kaken en hielden ze voorzichtig recht om botsingen te vermijden. Toen ze Gulli zagen liepen ze opgewekt naar haar toe, maar dat beviel haar helemaal niet.

‘Wat is dat?’ riep ze. ‘Meteen terug naar de kamers. Ik kan de larven onmogelijk daar beneden neerleggen. Die gang is veel te steil!’

‘Het zal wel gaan,’ vond de verzorgster naast haar en ze tastte wat rond.

‘Meisjes, ik zeg jullie dat het niet gaat. Jullie brengen de larven terug en als er geen plaats is leg je de nieuwste in de kamer rechts boven.’

‘Daar liggen voorraden.’

‘Dan zal ik met de cheffin praten. Pak ze nu weer op.’

‘In onze zaal is het nog helemaal klam van de regen,’ mopperde een andere.

Gulli schudde haar kop. ‘Jullie moeten geduld hebben. Maar stuur me meteen vier helpsters, ik wacht beneden. Ze moeten volgroeide poppen meenemen. Deze larf heeft honger,’ zei ze tegen een van de verzorgsters vlak bij haar.

‘Dat weet ik. Er is daar ook helemaal geen plaats,’ mokte de werkster. Maar ze legde het hulpeloze schepseltje meteen voor zich neer, en terwijl ze het met haar voelsprietten geruststelde liet ze een druppel voedsel in het rode bekje glijden. Daarna pakte ze de gretig slurpende kleine weer op en liep haastig de anderen achterna, die alweer op de terugtocht waren. Ze mopperden nog een hele tijd en scholden op de werkleidster. Toen verspreidden ze zich weer over hun zalen.

Wil je verder lezen? Neem dan contact op > info@quadekker.nl